

Course Plan

دانشگاه گوجرات
معاونت

مرکز مطالعات و تحقیقات
آموزش عالی

گروه آموزشی: بهداشت محیط

دانشکده: بهداشت بیرجند

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی بهداشت محیط

نیم سال تحصیلی: دوم ۱۴۰۲

نام و شماره درس: کاربرد گندزداها و پاک کننده ها در

بهداشت محیط

پیش نیاز: فیزیک عمومی-شیمی عمومی- میکروب شناسی

عمومی

مکان برگزاری کلاس: دانشکده بهداشت کلاس ۵۰۱

زمان برگزاری کلاس: چهارشنبه ۱۰-۱۲

نام مدرس /مدرسین: دکتر فاطمه سهل آبادی

آدرس دفتر مسوول درس: دانشکده بهداشت

زمان تماس یا مراجعه به دفتر: شنبه -چهارشنبه

تلفن دفتر: ۰۵۶۳۲۳۸۱۶۸۱

fatemehsahlabadi@yahoo.com

آدرس پست الکترونیک مسوول درس:

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با اصطلاحات گندزداها، ضد عفونی کننده ها، انواع روش گندزدایی و کاربرد علمی آنها و نحوه اثر آنها در

محیط

اهداف اختصاصی:

اهداف اختصاصی بخش نظری

تاریخچه گندزدایی، تعریف و اصطلاحات گندزداها، ضدعفونی کننده ها و پاک کننده ها نحوه فعالیت و تأثیر باکتری ها در محیط زیست اصول فعالیت ضدباکتریایی و مقاومت باکتری ها نسبت به عوامل شیمیایی استریلیزاسیون (با حرارت خشک، با حرارت مرطوب، تحت فشار، با تشعشع و ...) و سینتیک استریلیزاسیون انواع روش گندزدایی و ویژگی های لازم برای یک ماده شیمیایی گندزدای مناسب خواص نامطلوب مواد گندزدا (خواص فارماکودینامیکی نامطلوب) انتخاب روش مناسب برای ضدعفونی کننده ها و گندزداها و شرایط موثر در عمل گندزدایی تعیین ضریب فنلی و انواع روشها برای تعیین آن عوامل فیزیکی موثر در فعالیت مواد ضد میکروبی عوامل فیزیکی ضد باکتریایی (حرارت، تشعشع، سرما، صدا و ...) و فیلتراسیون گندزدایی شیمیایی و عوامل موثر در گندزدایی شیمیایی گندزدایی مناسب مدفوع و لوازم و اسباب بازی کودکان سورفکتانتها و طرز شست و شوی ظروف آشپزخانه با دست در دو یا سه وان دستشویی

اهداف اختصاصی بخش عملی

انجام کار با انواع فور و انواع اتوکلاو موجود در آزمایشگاه و بیمارستان انجام شست و شوی ظروف آشپزخانه با دست در دو یا سه وان دستشویی در بیمارستان روش کار و انجام گندزدایی خون، چرک، مدفوع و غیره... در بیمارستان روش کار گندزدایی وسایل، ابزار و بخش های بیمارستانی مواد گندزدا و نحوه کاربرد آن برای تجهیزات دندانپزشکی، تجهیزات جراحی و سایر مراکز بهداشتی درمانی انجام گندزدایی سطوح اماکن (دیوارها، سرویس بهداشتی، آشپزخانه و غیره...) طرز کار استفاده از محلولهای مورد استفاده در گندزدایی (اکسیداتیلن، گلو تار آلدئید، پراکسید هیدروژن، فرمالدئید، هالامید، الکل، آب آهک و غیره)

آزمایش نقطه شکست کلرزنی

آزمایش ظرفیت و زمان کشتن و پایداری گندزدا

آزمایش تعیین ضریب فنلی ماده گندزدا به روش Chik Martin و Rideal Walker

آزمایش kelsey-sykes

وظایف / تکالیف دانشجویان:

حضور به موقع در کلاس

انجام تکالیف ارائه شده در زمان مقرر

مشارکت در بحث های گروهی

مطالعه مطالب ارائه شده

حضور در بازدید از بیمارستان ها و سایر مراکز بهداشتی درمانی

حضور در آزمایشگاه و تهیه گزارش کار

ارزشیابی دانشجویان:

- ارزشیابی در طول دوره:

فعالیت کلاسی، آزمون، تکلیف، انجام آزمایشات و ارائه گزارش کار...:

بارم: ۵ نمره

- ارزشیابی پایان دوره:

بارم: ۱۵ نمره

- زمان آزمون (میان دوره و پایان دوره):

۱۴۰۲/۱۰/۲۳

سیاست مسوول درس در قبال تأخیر یا غیبت دانشجو:

به ازای هر جلسه غیبت غیرموجه ۰.۵ نمره و به ازای هر جلسه تأخیر ۰.۲۵ نمره از نمره کل دانشجو کسر خواهد شد.

بر اساس مقررات آموزشی، در صورت غیبت بیش از ۴ جلسه (از ۱۷ جلسه)، دانشجو جهت حذف درس به اداره آموزش دانشکده معرفی خواهد شد.

جدول زمانبندی درس نیمسال

شماره جلسه	تاریخ	ساعت	موضوع	مدرس	آمادگی لازم برای دانشجویان قبل از شروع درس (مطالعه قبلی یا ...)
۱	۱۴۰۲/۷/۵	۱۰-۱۲	معرفی درس، منابع و اهداف تاریخچه گندزدایی تعریف و اصطلاحات گندزداها و ضدغفونی کننده ها و پاک کننده ها	دکتر فاطمه سهل آبادی	مطالعه قبلی-پرسش و پاسخ از جلسات قبل
۲	۱۴۰۲/۷/۱۲	۱۰-۱۲	عوامل موثر بر فعالیت باکتریها نحوه فعالیت و تاثیر باکتری بر محیط زیست	"	"
۳	۷/۱۹	۱۰-۱۲	اصول فعالیت ضد باکتریایی و مقاومت باکتریها و تغییرات آنها در هنگام مقاومت مکانیسم اثر مواد ضدمیکروبی	"	"
۴	۷/۲۶	۱۰-۱۲	استریلیزاسیون (با حرارت خشک، مرطوب، تحت فشار، تشنش و ...) سینتیک استریلیزاسیون	"	"
۵	۸/۳	۱۰-۱۲	انواع روش گندزدایی	"	"

		ویژگیهای یک ماده شیمیایی گندزدای مناسب			
"	"	خواص شیمیایی و فیزیکی نامطلوب ماده گندزدا	۱۲-۱۰	۸/۱۰	۶
		خواص فارماکودینامیکی نامطلوب			
"	"	روشهای مناسب گندزدایی و ضدعفونی	۱۲-۱۰	۸/۱۷	۷
		شرایط موثر در عمل گندزدایی			
"	"	عوامل فیزیکی موثر در فعالیت مواد ضد میکروبی	۱۲-۱۰	۸/۲۴	۸
"	"	عوامل فیزیکی ضدباکتریایی (با حرارت خشک، تشعشع، سرما، صدا و ...	۱۲-۱۰	۹/۱	۹
"	"	گندزدایی شیمیایی			
"	"	طبقه بندی گندزداهای شیمیایی و کاربرد آنها	۱۲-۱۰	۹/۸	۱۰
		عوامل موثر بر آن و شرایط گندزداهای شیمیایی			
"	"	ادامه جلسه قبل			
"	"	سورفکتانتهای گندزدایی لوازم و اسباب بازی کودکان	۱۲-۱۰	۹/۱۵	۱۱
"	"	طرز گندزدایی سطوح در اماکن (سرویس های بهداشتی و ...) و مراکز بهداشتی درمانی	۱۲-۱۰	۹/۱۵	۱۲
"	"	طرز گندزدایی وسایل، ابزارآلات و تجهیزات مصرفی در بیمارستانها و مراکز درمانی	۱۲-۱۰	۹/۲۲	۱۳
"	"	تعیین ضریب فنلی	۱۲-۱۰	۹/۲۹	۱۴
"	"	آزمایش نقطه شکست کلرزی، آزمایش ظرفیت و	۱۲-۱۰	۱۰/۶	۱۵

		زمان کشتن و پایداری گندزدا			
"	"	آزمایش تعیین ضریب فنلی ماده گندزدا به روش Chik و Rideal Walker Martin	۱۲-۱۰	۱۰/۱۳	۱۶
"	"	بازدید از بخش استریلیزاسیون مرکزی بیمارستان آموزشی دانشگاه	۱۲-۱۰	۱۰/۲۰	۱۷

منابع پیشنهادی برای مطالعه:

- راهنمای بهداشت محیط و نقش آن در کنترل عفونت های بیمارستانی: الزامات، دستورالعمل ها و رهنمودهای تخصصی مرکز سامت محیط و کار/ [تهیه کننده] مرکز سلامت محیط و کار، پژوهشکده محیط زیست دانشگاه علوم پزشکی تهران؛ کمیته فنی تدوین راهنما عباس شاهسونی و دیگران
- دستورالعمل ارزیابی عملکرد و پایش میکروبی، شیمیایی و مکانیکی دستگاه های غیرسوز بی خطر ساز پسماند (آزمایشگاه مرجع سلامت تابستان ۱۳۹۰)
- دستورالعمل خود اظهاری در پایش و صحه گذاری بی خطر سازی پسماندهای پزشکی
- احمد اصل هاشمی، گندزداها و پاک کننده ها، انتشارات باختر. تیریز ۱۳۹۱
- راهنمای بهداشت محیط بیمارستان- تالیف محمد هادی دهقانی - انتشارات نخل

- Guideline for Disinfection and Sterilization in Healthcare Facilities, 2008, Update: May 2019, William A. Rutala, Ph.D., M.P.H., David J. Weber, M.D., M.P.H., and the Healthcare Infection Control Practices Advisory Committee (HICPAC)
- Disinfection sterilization and preservation, Seymour S. Block, 2001, LIPPINCOTT WILLIAMS & WILKINS.
- Salvato J.A., Environmental engineering and sanitation, 1999, John Wiley, New York
- Principles and practice of disinfection, preservation, and sterilization - Adam P Fraise - Blackwell Publishing- 2004

نام و نام خانوادگی تدوین کننده: دکتر فاطمه سهل آبادی